

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGA-PAV / 14156632

Datum 30 september 2014
Betreft Stand van zaken vondst PSTVd in aardappel

Geachte Voorzitter,

In aansluiting op mijn brieven van 24 maart en 10 juni jl. over de vondst van de plantenziekte Potato Spindle Tuber Viroid (PSTVd) in enkele aardappelplanten op een aardappelveredelingsbedrijf stuur ik u hierbij een update van de stand van zaken. De afgelopen maanden heeft de NVWA extra onderzoek naar de verspreiding van PSTVd uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat PSTVd zich niet verder heeft verspreid naar andere kweekbedrijven en in de reguliere pootgoedteelt.

Wel heeft de NVWA begin september opnieuw PSTVd vastgesteld bij een partner van het vondstbedrijf. Het gaat om een vondst bij de Vakgroep Plantenveredeling van de Wageningen Universiteit (verder: de vakgroep) met wie het vondstbedrijf in voorgaande jaren veredelingsmateriaal heeft uitgewisseld. Dit gebeurde in het kader van een kruisingsprogramma waaraan meer veredelaars en instituten deelnamen. De vondst is gedaan in enkele verzamelmonsters van in-vitro planten uit de zogeheten geniteurcollecties van de vakgroep. Dit zijn collecties van bij elkaar ruim 4.200 aardappellijnen. Het gaat hier om (collecties van) aardappelen die aan de basis liggen van het kruisen van nieuwe rassen.

Maatregelen en traceringsonderzoek vondst vakgroep

Op basis van de vondsten is de vakgroep formeel vastgelegd. Alle planten, knollen en zaden die geteeld zijn of in contact kunnen zijn gekomen met besmette planten, liggen dus vast. Hetzelfde geldt voor werktuigen, apparatuur en voorzieningen. De NVWA voert onderzoek uit naar de precieze omvang van de besmetting en brengt in beeld wanneer en aan welke partijen veredelingsmateriaal is geleverd in voorgaande jaren. Omdat de vakgroep vanaf maart vrijwillig de uitgifte van materiaal heeft opgeschort, is sindsdien zeker geen (mogelijk besmet) materiaal uitgegeven.

De NVWA bekijkt of aanvullende toetsingen op PSTVd nodig zijn zodra de omvang van de besmetting bij de vakgroep en de uitgiftegegevens in beeld zijn gebracht. Besmet materiaal zal onder toezicht van de NVWA worden vernietigd. Om te bereiken dat de vakgroep snel aantoonbaar vrij van PSTVd verklaard kan worden en in het vervolg ziektevrij veredelt, heeft het in samenspraak met de NVWA een zogeheten 'schone start protocol' opgesteld, vergelijkbaar aan het protocol bij het aardappelveredelingsbedrijf.

Dit houdt in dat waardevol veredelingsmateriaal alleen mag worden doorgekweekt onder de voorwaarde dat het materiaal tweemaal is getoetst op PSTVd en daarvan vrij is bevonden.

Zoals gebruikelijk is de vondst van PSTVd genotificeerd aan de Europese Commissie en de lidstaten.

Over de uitkomsten van het NVWA onderzoek zal ik u berichten zodra daar meer informatie over beschikbaar is.

Resultaten toetsing kweekmateriaal en survey pootgoed

Zoals aangegeven in mijn brief van 10 juni jl. voert de NVWA in 2014 een toetsingsprogramma uit om zeker te stellen dat PSTVd niet aanwezig is bij andere kweekbedrijven. Deelname aan dit programma is verplicht gesteld voor alle kwekers die in 2014 kweekmateriaal willen uitwisselen. Het programma omvat een integrale toetsing van alle zogeheten genotypen (dit zijn potentiële rassen) op het kweekbedrijf en vindt plaats in velden met aardappelen die bestemd zijn voor verdere vermeerdering als kweekmateriaal. Alleen kwekers die negatief zijn getoetst op PSTVd, komen in aanmerking voor een geel NAK label en daarmee een goedgekeurde uitgifte van materiaal. Aan dit intensieve programma, dat bijna is afgerond, nemen 178 bedrijven deel. Tot zover is hierin geen PSTVd aangetroffen.

De NVWA heeft daarnaast de bestaande survey van alle nieuwe rassen in de reguliere pootgoedteelt naar PSTVd dit jaar geïntensiveerd en inmiddels afgerond. Bij deze survey is geen PSTVd aangetroffen. Deze jaarlijkse survey wordt al meer dan tien jaar uitgevoerd en tot op heden is nog nooit PSTVd gevonden.

Tot op heden zijn er, concluderend, naast beide vondsten geen besmettingen aangetroffen bij andere kweekbedrijven en in de reguliere pootgoedteelt. De NVWA is momenteel in overleg met de sector om te bezien welke aanpassingen nodig zijn in de bestaande toetsing op PSTVd in de aardappelkweeksector. Ik informeer uw Kamer hierover als het onderzoek van de NVWA is afgerond.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken